

klaret, at han ikke ønskede en saadan Bemyndigelse, og der neppe heller vil være Anledning dertil, kan Udvalget anbefale Vedtagelsen af det omhandlede Forslag, dog selvstændigt kun under den Forudsætning, som i Øvrigt allerede er tiltraadt af en af de ærede Forslagsfillere (S. N. Hansen), at Ordene „3 Aar“ ved 3die Behandling forandres til „4 Aar“. Angaaende et Par Misforstaaelser, som det forekom mig, at den ærede Minister svarede i med Hensyn til Meningene af vore Forslag, være det mig endnu blot tilladt at gjøre et Par Bemærkninger. Naar den ærede Minister udtalte med Hensyn til den Ændring, der gaar ud paa, at Staten skulde stilles som Aktionær, at der selvstændigt ikke maatte kunne paadrages Statskassen som Aktionær Forpligtelse til at gjøre yderligere Tilskud eller Sligt, skal jeg bemærke, at det efter den Netsopfattelse, jeg har, aldrig kan paalægges nogen Aktionær at svare ud over hans Akties Beløb. Naar altsaa Staten faar Aktier for sit Bidrag 40,000 Rbd. pr. Mil, er dens Forpligtelse dermed opfyldt. I Kontrakter om Aktieselskabers Oprettelse staar der altid, at ingen Aktionær svare for mere end selve Aktiens Beløb. Saaledes vil Forholdet ogsaa stille sig her, og der vil ikke kunne være Tale om, at Staten, blot fordi den er Aktionær, skulde kunne faae yderligere Forpligtelser end til det Beløb, for hvilket den har faaet Aktier. — Naar den ærede Minister dernæst bemærkede, at den Form for Tilskuddet, han havde valgt, nemlig at yde det i en Række af Aar, vilde være heldigere forsaavidt, som det i de senere Aar kunde være vanskeligt for Selskabet at rejse de Aaan, som maatte behøves til Driften og til at udbetale Dividende til Aktionærerne, ser jeg ikke rettere end, at der, hvis disse Baner ere af den Bessaffenhed, at de ikke engang kunne ventes at ville dække Driftsomkostningerne, ikke vil blive Tale om at bringe dem i Stand, og at et Selskab skulde rejse Aaan for at betale Dividende til sine Aktionærer, tror jeg ikke, der kan blive Tale om. — Idet jeg altsaa forbeholder Udvalget til tredie Behandling at stille et Ændringsforslag til Forslaget under Nr. 4 af de ærede Medlemmer for Svendborg Amt, skal jeg anbefale Vedtagelsen af dette Forslag.

Berg: Jeg er dog ikke fuldt tilfredsstillt ved den ærede Ordførers Udtalelse angaaende det Punkt, jeg bragte paa Bane. Den ærede Ordfører siger, at det selvstændigt er Udvalgets Mening, at der skal sluttes en Overenskomst in mellem Staten og vedkommende Selskab, og at den kan være lige fordelagtig for begge Sider, uden at paaføre Statskassen Tab. Der staar imidlertid i Betænkningen, at Staten „gjennem den forøgede Kraft vil erholde Ekvivalent for det Tab, som en for Anlæggene af Banen Silkeborg—Herning gunstig Overenskomst om Driften af denne Bane muligvis direkte kunde paaføre Statskassen“. Det for-

settes altsaa af Udvalget, at den Overenskomst, man kunde ønske truffet med Koncessionshaverne af denne Bane, for at de kunde faae en bedre Forrentning af deres Penge, end de ellers kunde faae, kan medføre, at Statskassen lider et direkte Tab, men hvor stort dette Tab skal blive pr. Mil eller aarligt, deraf tales der ikke. Jeg hævder altsaa, at det ærede Udvalg er gaaet ud fra, at der i Forslaget under Nr. 9 ligger en Bemyndigelse for Indenrigsministeren til for Statskassens Bekostning at indgaa paa en Overenskomst om Driftsplanen for denne Bane til Fordel for Anlægene, uden at det er fastslaaet med Tal, hvilke Tab der skulde paaføres. Den Grund, der angives, nemlig at Driftsplanen kunde blive saa meget heldigere paa den Maade, gjælder ikke; thi efter Loven skal Indenrigsministeren være berettiget til at fordrøe Driftsplanen anlagt paa saadan Maade, at han kan anse den for antagelig. Jeg maa derfor vedblivende henstille til det ærede Udvalg, om det ikke, hvis det omgaaes med den oftaente Hensigt, vilde fixere os den i bestemte Tal, thi selv om det er en intertsigende Redaktion, maa vi dog ved en Redaktionsændring til 3die Behandling komme til at stemme over, at Motiverne i Udvalgets Betænkning ere slaaede ihjel. Skal der indrømmes vedkommende Bane en Begunstigelse, saa maa det ske ved Bevilling paa de aarlige Finantslove; men med en Motivering som den her foreliggende pleie vi rigtignok ikke at give en Bevilling.

P. Nielsen: Da de ærede Medlemmer for Belle Amts 2den og 3die Valgkreds (Berg og Th. Nielsen) se med saa venlige Øine paa Silkeborg—Herning Banen og finde, at vi have lagt Noget ind i Forslaget under Nr. 9, som ikke er passende, saa maa jeg dog henlede Opmærksomheden paa, at Expropriationsudgifterne for denne Bane kun ere beregnet til 10,000 Rbd. pr. Mil, medens de samme Udgifter for Odense—Svendborg Banen ere satte til 25,000 Rbd. pr. Mil, saa at der altsaa for Staten bliver en Mindreudgift af 7500 Rbd. pr. Mil til den jydsk end til den fynske Bane. Det er ogsaa derfor, at Udvalget har havt til Hensigt, at Regjeringen skulde være bemyndiget til at vise sig imødekommende ved Driften af Silkeborg—Herning Banen, og Staten kan dette saa meget lettere, som Banen jo kan drives med det samme Materiel, som det, der bruges paa Silkeborgbanen. Driften vil derved blive billigere, end den kan blive det for Koncessionshaverne, og saa vidt jeg veed, har ogsaa den høitærede Minister erkendt Nødvigheden af Udvalgets Tanke. Jeg havde ellers havt i Sindet at stille Forslag om, at denne Bane skulde have et lige saa stort Tilskud i det Hele fra Statens Side som de øvrige Baner; men Ministeren har erklæret sig derimod og ment, at han bedre kunde gaa ind paa at lette Driften noget, idet dette